II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUTNING
af 11. november 1998
vedrørende Tysklands støtte til ESF Elbestahlwerk Feralpi GmbH, Riesa, Sachsen

(meddelt under nummer K(1998) 3556)

(Kun den tyske udgave er autentisk)

(EØS-relevant tekst)

(1999/580/EKSF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab,

under henvisning til Kommissionens beslutning nr. 2496/96/EKSF af 18. december 1996 om fællesskabsregler for støtte til jern- og stålindustrien [1], særlig artikel 6, stk. 5,

efter at have givet alle interesserede parter lejlighed til at udtale sig i sagen under hensyntagen til disse udtalelser, og

ud fra følgende betragtninger:

I

Som følge af, at Tyskland havde tildelt EKSF-virksomheden ESF Elbestahlwerk Feralpi GmbH, Riesa/Sachsen (herefter benævnt »ESF«) bestemte ydelser, besluttede Kommissionen den 18. november 1997 at indlede proceduren efter artikel 6, stk. 4, i Kommissionens beslutning nr. 2496/96/EKSF (herefter benævnt »stålstøttereglerne«). Tyskland blev underrettet om beslutningen ved brev af 2. december 1997 og opfordret til at fremsætte bemærkninger inden en måned. Ved offentliggørelsen af beslutningen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* [2] blev andre interesserede parter ligeledes opfordret til at fremsætte deres bemærkninger.

Tyskland anmodede ved brev af 6. januar 1998 om en første forlængelse af svarfristen indtil 5. februar 1998 og ved brev af 9. februar 1998 om yderligere forlængelse indtil 27. februar 1998. Ved brev af 23. februar 1998 indvilligede Kommissionen heri, men gjorde opmærksom på, at en yderligere forlængelse ikke kunne komme på tale. Ved brev af 3. marts 1998 (modtaget den 5. marts 1998) fremsendte Tyskland sine bemærkninger til de væsentligste aspekter af den indledte procedure. Supplerende bemærkninger blev fremsendt ved brev af 19. marts 1998.

Den 17. marts 1998 modtog Kommissionen bemærkninger fra en national stålsammenslutning, som blev videregivet til Tyskland ved brev af 1. april 1998 med en anmodning om, at bemærkninger hertil blev fremsat inden den 17. april 1998. Tyskland fremsendte ved brev af 25. marts 1998 yderligere bemærkninger til den indledte procedure og ved brev af 22. april 1998 bemærkninger til ovennævnte stålsammenslutnings synspunkter.

Ved brev af 24. april 1998 informerede Kommissionen Tyskland om sin foreløbige opfattelse af EKSF-traktatens anvendelsesområde. Tyskland svarede ved brev af 6. maj 1998 (modtaget den 8. maj 1998).

II

I marts 1993 godkendte Kommissionen i overensstemmelse med artikel 5, tredje led, i Kommissionens beslutning nr. 3855/91/EKSF [3] (femte udgave af stålstøttereglerne) regionalstøtte til

[1] EFT L 338 af 18.12.1996, s. 42.
[2] EFT C 51 af 18.2.1998, s. 3.
[3] EFT L 362 af 31.12.1991, s. 57.

ESF til investeringer på 85 mio. DEM ([1]). Godkendelsen omfattede et investeringstilskud på 19,55 mio. DEM, en investeringspræmie på 5,3 mio. DEM, et ERP-lån til miljøbeskyttelse på 6,215 mio. DEM og en statsgaranti for et lån på i alt 60,8 mio. DEM. I januar 1995 blev der godkendt yderligere støtte til andre investeringer på 51 mio. DEM ([2]). Dette tilsagn omfattede et investeringstilskud på 11,73 mio. DEM, en investeringspræmie på 4,98 mio. DEM og en garanti for et lån på 23,975 mio. DEM.

Inden proceduren blev indledt, meddelte Tyskland på Kommissionens anmodning, at 7,2 mio. DEM af det godkendte garantibeløb på 60,8 mio. DEM (statsstøttesag N 351/92) og 4,8 mio. DEM af det godkendte garantibeløb på 23,975 mio. DEM (statsstøttesag N 673/94) var anvendt til driftsmiddelkreditter, og at sidstnævnte garanti var forhøjet med 25 000 DEM til 24 mio. DEM.

I 1995 udbetaltes et yderligere investeringstilskud på 9,35714 mio. DEM, der ikke var anmeldt. ESF modtog desuden en investeringspræmie på 1,236 mio. DEM. I 1997 blev der udstedt en statsgaranti for driftsmiddelkreditter på 12 mio. DEM. Der blev ligeledes bevilget en yderligere statsgaranti for investeringslån på 18,2 mio. DEM. Garantidokumenterne blev overgivet til bankerne med en betingelse om, at garantien først måtte effektueres efter Kommissionens godkendelse.

Ved brev af 25. marts 1998 meddelte Tyskland Kommissionen, at et yderligere investeringstilskud på 1,35586 mio. DEM, der i brev af 13. oktober 1997 blot var anført som planlagt forhøjelse af støtten (som følge af forhøjede investeringsomkostninger) i virkeligheden allerede var blevet udbetalt på dette tidspunkt.

Efterfølgende tabel giver et overblik over de anførte beløb:

(mio. DEM)

	Investeringstilskud		Investeringspræmier		Garantier		
	Godkendt	Ydet	Godkendt	Ydet	Godkendt til investeringer	Ydet	
						Til investeringer	Til driftsmidler ([1])
N 351/92	19,550	19,550	5,300	5,300	60,800	53,600	7,200
N 673/94	11,730	11,730	4,080	4,080	23,975	19,200	4,800
NN		10,713		1,236			12,000
I alt	31,280	41,993	9,380	10,616	84,775	72,800	24,000

([1]) Garantier ydet som investeringsstøtte og ikke-anmeldte garantier til driftsmiddelkreditter.

III

Tyskland mener, at en del af de investeringer, der støttes med det ikke-anmeldte investeringstilskud og investeringspræmien på 11,949 mio. DEM, ganske vist hænger sammen med de investeringer, der støttes via statsstøttesag N 351/92 og N 673/94, men vedrører aktiviteter, der falder ind under EKSF-traktaten. Derfor vil Tyskland sænke støtteintensiteten for dette projekt til den maksimumsgrænse på 23 %, der er tilladt efter den regionalstøtteordning, der gælder efter 1994, og kræve differencen tilbagebetalt.

Desuden vil Tyskland kræve et andet beløb, der er forbundet med investeringsprojektet fra 1995, tilbagebetalt, idet dette efter Tysklands opfattelse vedrørte den produktion i virksomheden, der faldt ind under EKSF-traktaten.

Den sondring, som Tyskland foretager mellem EKSF- og ikke-EKSF-sektoren, er baseret på et responsum fra professor Hensel fra Montanuniversität Freiberg/Sachsen, hvis konklusioner i al væsentligt er baseret på en overbevisning om, at temperaturen af det materiale, der behandles i de enkelte anlæg, er afgørende for, om det drejer sig om en EKSF-relevant produktion eller ej. Koldvalsning af stål er dermed ikke omfattet af EKSF-traktaten. Følgelig betragtes afretning af varmvalsede lange produkter også som en aktivitet, der ikke falder ind under EKSF-traktaten.

Tyskland mener, at støtte til virksomheder, der falder ind under EKSF-traktaten, ikke udelukkende skal vurderes efter de for denne sektor gældende bestemmelser, dvs. stålstøttereglerne. Den seneste udvikling i denne sektor, som man ved udarbejdelsen af EKSF-traktaten ikke havde kunnet forudse, havde som følge af efterspørgslen medført en stærkere sammenfletning af EKSF-relevant og ikke-EKSF-relevant produktion. Derfor skulle investeringer, som virksomheder efter EKSF-traktatens artikel 80 foretager, kunne komme i betragtning til støtte efter EF-traktaten.

Med hensyn til garantier, der er godkendt i statsstøttesag N 351/92 og N 673/94, mener Tyskland, at Kommissionen havde godkendt, at garantierne delvis blev anvendt til finansiering af driftsmiddelkreditter. Tyskland henholder sig i den forbindelse til en telefax af 17. december 1992, som er tilsendt den for sag N 351/92 ansvarlige tjenestemand i GD IV, og hvori det blev nævnt, at 18 mio. DEM af 80 % garantien blev anvendt til dækning af de tab og renter, der var opstået i investeringsperioden. Tyskland henviser desuden til et brev af 26. september 1994 vedrørende statsstøttesag N 673/94, hvori det blev anført, at 4,8 mio. DEM af den samlede garanti blev anvendt til driftsmiddelkreditter (»4,8 mio. DEM für Betriebsmittel«). Det anføres, at det forhold, at Kommissionen har godkendt disse garantier som investeringsstøtte, ikke betyder, at garantiernes anvendelsesformål som planlagt og anmeldt var forbudt, da Kommissionen i forbindelse med et anmeldt støtteprojekt kun kan stille betingelser eller forlange ændringer, hvis den indleder procedure. Som følge heraf betragter Tyskland garantierne som godkendt støtte i overensstemmelse med anmeldelsen, også selv om de i de to endelige beslutninger betegnes som investeringsstøtte.

([1]) Brev SG(93) D/3322 af 1.3.1993.
([2]) Brev SG(95) D/0343 af 13.1.1995.

Af den ikke-anmeldte garanti på 12 mio. DEM vil Tyskland — i overensstemmelse med landets holdning til investeringstilskuddet og investeringspræmien — kræve et beløb, der efter Tysklands mening var ydet til investeringer, der falder ind under EKSF-traktaten, tilbagebetalt.

IV

ESF fremstiller produkter, der er opført i bilaget til EKSF-traktaten, og falder dermed ind under EKSF-traktatens artikel 80. Finansielle foranstaltninger til fordel for EKSF-virksomheder skal anmeldes efter stålstøttereglerne og må ikke gennemføres uden Kommissionens godkendelse.

De ovenfor beskrevne foranstaltninger, som Tyskland har gennemført til fordel for ESF, udgør statsstøtte efter EKSF-traktatens artikel 4, litra c), og stålstøttereglernes artikel 1.

I stålstøttereglerne foretages der ingen afgrænsning af støtte til delvis finansiering af anlægsinvesteringer i en EKSF-virksomhed, der isoleret betragtet ikke nødvendigvis er forbundet med produktionen af de produkter, der anføres i bilaget til traktaten. I EKSF-traktatens artikel 4, litra c), forbydes støtte til EKSF-virksomheder. Deri refereres der ikke til støtte til delvis finansiering af anlæg, der er forbundet med produktionen af produkter, der falder ind under EKSF-traktaten. Bestemmelsen dækker følgelig støtte til bestemte investeringer, der også kan anvendes til aktiviteter, der ikke falder ind under EKSF-traktaten, hvis den ydes til EKSF-virksomheder, og der ikke findes en klar adskillelse mellem EKSF- og ikke-EKSF-aktiviteter.

I det foreliggende tilfælde hænger den støtte, der ikke er omfattet af EKSF-traktaten, efter Tysklands mening sammen med investeringer i et afretningsanlæg. Ved afretning af stål drejer det sig ganske enkelt om en teknologi, hvormed kvaliteten af varmvalset valstråd forbedres for at opfylde de tekniske specifikationer i byggesektoren. Slutproduktet (afrettet valstråd) er et EKSF-produkt i overensstemmelse med bilag I til EKSF-traktaten og falder ind under position 4400 (»Valstråd«) samt under den kombinerede nomenklaturs position 7213, der vedrører EKSF-produkter. Kommissionen kan derfor ikke tilslutte sig Tysklands opfattelse af, at afretning af stål ikke er forbundet med fremstilling af EKSF-produkter.

Bestemte virksomheder, f.eks. de såkaldte stålservicecentre, der ikke dækkes af EKSF-traktatens artikel 80, anvender faktisk afretningsanlæg for at forarbejde uafrettet valstråd fra EKSF-virksomheder uden dog dermed at falde ind under traktaten. Som følge heraf ville støtte til delvis dækning af omkostningerne ved investeringer i afretningsanlæg for disse virksomheders vedkommende blive undersøgt efter EF-traktaten og ville muligvis kunne komme i betragtning som regional investeringsstøtte efter EF-traktatens artikel 92, stk. 3, litra c). Det betyder imidlertid ikke, at en EKSF-virksomheds investeringer i anlæg, der også dækker ikke-EKSF-virksomheders behov, rent principielt skal vurderes efter EF-traktaten. Forbuddet mod støtte i EKSF-traktatens artikel 4, litra c), skal sikre en fair konkurrence mellem virksomheder, der fremstiller EKSF-produkter. Disse virksomheder kan i reglen — og også i dette tilfælde — kun modtage investeringsstøtte, hvis de aktiviteter, der udføres med de finansierede anlæg, er fuldstændig afsondret fra de øvrige EKSF-aktiviteter.

Følgelig kan Kommissionen ikke dele Tysklands opfattelse af, at støtten til ovennævnte investeringer skal behandles efter EF-traktaten. Støtten skal derimod vurderes ud fra EKSF-traktaten og stålstøttereglerne. Da det drejer sig om generel investeringsstøtte, der ikke har at gøre med forskning og udvikling eller miljøbeskyttelse, kan den ikke anses for at være forenelig med stålstøttereglerne. Det drejer sig heller ikke om lukningsstøtte eller støtte efter artikel 5 i femte udgave af eller de nuværende stålstøtteregler. Den i artikel 5 i femte udgave af stålstøttereglerne fastsatte særordning for Tyskland gjaldt kun frem til udgangen af 1994, mens støtten først blev ydet senere.

Derfor kan investeringstilskuddet på 10,713 mio. DEM, investeringspræmien på 1,236 mio. DEM og garantien på 12 mio. DEM ikke betragtes som forenelig med fællesmarkedet, hvorfor beløbene skal kræves tilbagebetalt.

Efter Tysklands opfattelse var det tilladt at anvende dele af de godkendte garantier som investeringsstøtte til driftsmiddelkreditter, da Kommissionen var underrettet herom inden godkendelsen. I første tilfælde (N 673/94) indgik oplysningerne i en oversigt, som blev tilsendt den ansvarlige tjenestemand i GD IV direkte pr. telefax. I andet tilfælde skulle oplysningerne udledes af formuleringen »fair Betriebsmittel« (til driftsmidler). I Kommissionens endelige beslutninger refereres der ikke til den planlagte anvendelse af dele af garantierne til dækning af driftsmiddelkreditter. Det var derfor åbenbart for Tyskland, at Kommissionen ikke havde godkendt almindelig driftsstøtte til en EKSF-virksomhed, en støtte, der ikke kunne anses for forenelig med EKSF-traktaten eller stålstøttereglerne.

I tilfælde, hvor Kommissionen udtrykkeligt har godkendt støtte til et bestemt, oprindeligt anmeldt formål, er den pågældende medlemsstat ikke berettiget til at anvende de beløb, der er omfattet af beslutningen, til et andet formål, og ganske enkelt anføre, at Kommissionen har kunnet udlede medlemsstatens hensigt af tidligere meddelelser. En beslutning om at godkende støtte refererer ikke alene til beløbet og den pågældende foranstaltnings form. Det anvendelsesformål, som støtten udtrykkeligt er godkendt til, skal nemlig også betragtes som en fast bestanddel af godkendelsesbeslutningen. Dette fremgår af de relevante bestemmelser i stålstøttereglerne, hvorefter støtte kan anses for at være forenelig med fællesmarkedet på grund af den målsætning, den er ydet til, og ikke på grundlag af dens størrelse eller form. Det samme gælder for støtte efter EF-traktaten, hvori der i artikel 92, stk. 2 og 3, anføres støtte til bestemte målsætninger, der er undtaget fra eller kan fritages fra det generelle støtteforbud i stk. 1.

Hvis Kommissionen godkender støtte til en målsætning, der ikke svarer til det anvendelsesformål, som den pågældende medlemsstat har angivet, skal støtten betragtes som ikke godkendt, dvs. som om Kommissionen ikke havde truffet nogen beslutning. Medlemsstaten kan i så fald meddele Kommissionen, at den vil henholde sig til principperne i EF-Domstolens dom af 11. december 1973 i sag 120/73, Lorenz mod Tyskland, præmis 6 [1], der i overensstemmelse med artikel 6, stk. 5, i femte udgave af stålstøttereglerne og artikel 6, stk. 6, i de nuværende stålstøtteregler kan anvendes inden for rammerne af EKSF-traktaten. I henhold hertil må den pågældende medlemsstat gennemføre de planlagte støtteforanstaltninger efter udløbet af en bestemt frist, hvis medlemsstaten på forhånd har underrettet Kommissionen om sin hensigt.

Det står fast, at Tyskland i det foreliggende tilfælde ikke har underrettet Kommissionen om, at den havde til hensigt at yde den ikke-godkendte støtte. Tyskland har faktisk anmeldt almindelig driftsstøtte til fordel for en EKSF-virksomhed, der under ingen omstændigheder kan anses for at være forenelig med stålstøttereglerne, og gennemført det anmeldte projekt uden at underrette Kommissionen, selv om Tyskland skulle have været klar over, at Kommissionen ikke uden videre ville godkende driftsstøtte, der er i strid med velkendte principper. I øvrigt gælder det såkaldte »Lorenz-princip« både efter femte udgave af stålstøttereglerne og de nuværende stålstøtteregler udelukkende inden for rammerne af artikel 6, stk. 1, der vedrører anmeldelsen af den støtte (til forskning og udvikling, miljøbeskyttelse og lukning), der er anført i artikel 2-5 i stålstøttereglerne. Da driftsstøtte ikke er omfattet af disse artikler, finder »Lorenz-princippet« ikke anvendelse i det foreliggende tilfælde.

Som følge heraf betragtes de garantier, der er anvendt til driftsmiddelkreditter, som ikke godkendt. Tyskland var ikke berettiget til at udbetale støtten, da Tyskland ikke har overholdt proceduren i artikel 6, stk. 5, i den femte udgave af stålstøttereglerne, der var gældende på det pågældende tidspunkt. Samme procedure gælder i øvrigt også under de nuværende statsstøtteregler (artikel 6, stk. 6). Garantierne til driftsmiddelkrediterne på 7,2 mio. DEM og 4,8 mio. DEM skal derfor kræves tilbagebetalt.

Støttemodtageren og den kreditgivende bank havde mulighed for og pligt til at undersøge, om den støtte, der var forbundet med statsgarantierne, var godkendt af Kommissionen i overensstemmelse med stålstøttereglerne. Da banker sondrer mellem investerings- og driftsmiddelkreditter, fordi den sikkerhed, der i givet fald forlanges stillet, har forskelligartet karakter, skulle både støttemodtageren og banken have været bekendt med, at garantierne til driftsmiddelkrediterne ikke var omfattet af Kommissionens godkendelse.

V

Tyskland meddelte endelig ved brev af 9. oktober 1998 Kommissionen, at en del (2,54 mio. DEM) af investeringstilskuddet på 10,713 mio. DEM blev tilbagebetalt. Derfor beløber denne støtte sig til 8,173 mio. DEM.

Kommissionen er nået frem til, at investeringstilskuddet på 8,173 mio. DEM, investeringspræmien på 1,236 mio. DEM og garantien på 12 mio. DEM ikke kan betragtes som forenelige med stålstøttereglerne. Garantierne for driftsmiddelkrediterne på 7,2 mio. DEM og 4,8 mio. DEM er ikke blevet godkendt og kan derfor ligeledes ikke betragtes som forenelige med stålstøttereglerne. Støtten skal derfor kræves tilbagebetalt —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Investeringstilskuddet på 8,173 mio. DEM, investeringspræmien på 1,236 mio. DEM og garantien på 12 mio. DEM med et støtteelement, som Tyskland har ydet til ESF Elbestahlwerk Feralpi GmbH, Riesa, i 1995, er uforenelige med Kommissionens beslutning nr. 2496/96/EKSF og med fællesmarkedet for kul og stål.

Støtteelementet i de garantier på 7,2 mio. DEM og 4,8 mio. DEM, der ved udgangen af 1994 blev ydet til driftsmiddelkreditter, var ikke godkendt og er uforenelige med Kommissionens beslutning nr. 2496/96/EKSF og med fællesmarkedet for kul og stål.

Artikel 2

Tyskland kræver den støtte, der er udbetalt til ESF Elbestahlwerk Feralpi GmbH, tilbagebetalt i overensstemmelse med tysk lovgivning om tilbagesøgning af beløb, som staten har til gode. For at ophæve støttevirkningen opkræves renter af støttebeløbet fra udbetalingstidspunktet til tilbagebetalingstidspunktet. Rentesatsen svarer til den sats, som Kommissionen i den pågældende periode har anvendt til beregning af nettosubventionsækvivalenten for regionalstøtte.

[1] Sml. 1973, s. 1471.

Artikel 3

Tyskland meddeler senest to måneder efter meddelelsen af nærværende beslutning Kommissionen, hvilke foranstaltninger der er truffet for at efterkomme den.

Artikel 4

Denne beslutning er rettet til Forbundsrepublikken Tyskland.

Udfærdiget i Bruxelles, den 11. november 1998.

På Kommissionens vegne

Karel VAN MIERT

Medlem af Kommissionen